

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Herren og Dannekvinden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Herren og Dannekvinden", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1841_712-intro-shoot-idm76.pdf (tilgået 05. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Inspiration

Grundtvigs inspiration til at skrive "Herren og Dannekvinden" kan sandsynligvis findes i en prædiken, han holdt i marts 1841.

I sin prædiken 2. søndag i fasten i Vartov kirke talte Grundtvig om den kanaanæiske kvinde fra Matthæusevangeliet, som var denne søndags evangelium. Her citerede han også et stykke af salmen "Ach! Gud min Herre gjør mig bistand", som var kendt fra Kingos salmebog (1699). Denne salme beskriver bl.a. den kanaanæiske kvinde, og var i Kingos salmebog dagens anordnede salme. Salmen fandtes ikke i samtidens autoriserede *Evangelisk-kristelig Psalmebog* (1798).

Grundtvig citerede strofe 9 og gentog desuden flere vers undervejs i sin prædiken (Grundtvig 2003, s. 114 f.):

Vilde Gud, at det saa maatte skee
Jeg engang kunde komme
Af denne Sorrhig og Ælendighed
Som mig nu monne paahenge:
Da vilde jeg være saa glad
Som Fuglen ved Dagen hin klare
Og hannem tacke Nat og Dag
Hemmelig og Aabenbare (Kingo 1699, s. 260).

I digtet "Herren og Dannekvinden" ses en tematisk og indholdsmæssig lighed med salmen. Ud over at begge beskriver den kanaanæiske kvinde, så genbruger Grundtvig versene "Som Fugl ved Dag hin klare, / I Løn og aabenbare" i strofe 2 og 11 - og strofe 2 kan ligefrem ses som en omskrivning af kvindens bøn fra Kingo 1699, strofe 9.

I prædikenen talte Grundtvig om kvindehertet og dets sorg, og han spurgte, om den kanaanæiske kvinde mon var

den Eneste eller den Sidste, der med en stor Steen paa sit Hjerte, følde, at der laae en usigelig, himmelsk Glæde begravet, som naar Stenen kunde bortvælttes vilde strax opstaae og forsøde al den Bitterhed, baade Livet og Døden kan have? (Grundtvig 2003, s. 115).

Det lykkedes netop for kvinden i digtet - på Jesu befaling - at vælte stenen, hvorefter hendes liv fyldtes af glæde.

Det var almindeligt for Grundtvig at bearbejde ældre salmer, hvilket bl.a. kunne munde ud i en større omarbejdelse, eller at han skrev en ny salme med afsæt i den gamle. (Læs evt. om Grundtvigs salmebearbejdelser i indledningen til *Historiske Psalmer og Riim*.) Det præcise tidspunkt for digtets affattelse er ikke kendt, men det er muligt, at "Herren og Dannekvinden" er blevet til i foråret 1841 med afsæt i "Ach! Gud min Herre gjør mig bistand" samt prædikenen 2. søndag i fasten i Vartov kirke.